Intitulé : LANDSBESLUIT van 6 juni 1989 no. 32, bepalende de opneming in de afzonderlijke afdeling van het Afkondigingsblad van Aruba van de geldende tekst van de Landsverordening materieel ambtenarenrecht

Citeertitel: Landsverordening materieel ambtenarenrecht

Vindplaats : AB 1989 no. GT 37

Wijzigingen: AB 1990 no. 51 (inwtr.: AB 1990 no. 52); AB 1991 no. 114; AB 1992 no. 108; AB 1995 no. 31; AB 1997 no. 34; AB 2000 no. 101 (AB 2000 no. 102); AB 2005 no. 30 (inwtr. AB 2005 no. 31); AB 2008 no. 63 (inwtr. 2008 no. 65); AB 2009 no. 75

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

1. Ambtenaar in de zin van deze landsverordening en de uit kracht daarvan gegeven voorschriften is hij die door het bevoegde gezag is benoemd of aangesteld in openbare dienst om in Aruba werkzaam te zijn.

2. Tot de openbare dienst behoren alle diensten en bedrijven door Aruba en de openbare lichamen beheerd met inbegrip van het van overheidswege gegeven openbare onderwijs.

Artikel 2

1. Voor de toepassing van deze landsverordening en de uit kracht daarvan gegeven voorschriften worden, tenzij in deze landsverordening anders is bepaald, niet als ambtenaren beschouwd:
a. de leden van de Raad van Advies;
b. de Ministers;
c. de krachtens de Staatsregeling van Aruba of andere wettelijke regeling voor hun leven aangestelde ambtenaren;
d. de procureur-generaal;
e. de directeur en de onderdirecteur van de Sociale Verzekeringsbank;
f. onbezoldigde ambtenaren;
g. degenen met wie het Land een arbeidsovereenkomst naar burgerlijke recht heeft gesloten.

2. Voorts zijn de Hoofdstukken IV, V en VI niet van toepassing op ambtenaren met gedeeltelijke dag-, week- of jaartaken, die niet regelmatig dienst doen. Ten aanzien van de in die hoofdstukken geregelde onderwerpen worden voor hen voor elke betrokken dienst of bedrijf de nodige bepalingen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, vastgesteld.

Artikel 3

De bepalingen van deze landsverordening en de uit kracht daarvan gegeven voorschriften vinden slechts toepassing voor zover niet bij een landsverordening of uit kracht daarvan gegeven voorschriften anders is of wordt bepaald.

Artikel 4

Voor de toepassing van deze landsverordening en de uit kracht daarvan gegeven voorschriften wordt verstaan onder:
overheid : de rechtspersoon Aruba;
het bevoegde gezag : a. de Gouverneur met inachtneming van het hierna onder b bepaalde;
b. de Staten voor wat betreft benoeming, schorsing en ontslag van hun griffier.

HOOFDSTUK II

Aanstelling en bevordering

Artikel 5

1. Aanstelling geschiedt in vaste of in tijdelijke dienst.
2. Aan de aanstelling in vaste dienst gaat in de regel vooraf een aanstelling in tijdelijke dienst.
3. Aanstelling in tijdelijke dienst kan slechts plaats hebben:
a. indien mag worden aangenomen, dat de werkzaamheden, waarmede de ambtenaar zal worden belast, van aflopende aard zijn. Wanneer werkzaamheden als in de vorige volzin bedoeld elkaar in een aaneensluitende reeks opvolgen, wordt de aanstelling in tijdelijke dienst van de ambtenaar, die met die werkzaamheden is belast, na vijf jaren door een aanstelling in vaste dienst vervangen, indien mag worden aangenomen, dat deze werkzaamheden ten minste nog vijf jaren zullen voortduren. De aanstelling in tijdelijke dienst wordt in elk geval na tien jaren dienst als zodanig door een aanstelling in vaste dienst vervangen;
b. indien een wijziging van de taak van de betrokken dienst is voorgenomen;
c. van personen, in dienst genomen ter vervanging van tijdelijk afwezig personeel;
d. van personen in opleiding;
e. van personen met gedeeltelijke dag-, week- of jaartaken;
f. voor een proeftijd van niet langer dan één jaar, ten hoogste met nog één jaar te verlengen. In bijzondere gevallen kan op verzoek van de ambtenaar de proeftijd na twee jaren nog uiterlijk met één jaar worden verlengd;
g. van personen, met wie voor de aanstelling overeengekomen is dat zij voor een bepaaldelijk aangeduide tijd in dienst treden.
4. Een aanstelling in tijdelijke dienst als bedoeld in het derde lid, onder b, c, en d duurt niet langer dan vijf jaren.
5. De aanstelling van de ambtenaar kan geschieden onder de voorwaarde, dat ontslag zal worden verleend, indien niet binnen een daarvoor te stellen termijn een bepaald diploma of bepaalde diploma's zijn behaald.
6. (vervallen).

Artikel 6

1. Voor aanstelling tot ambtenaar kan, met inachtneming van de voor de bekleding van het ambt vast te stellen bepalingen, slechts in aanmerking komen hij die:
a. van goed zedelijk gedrag is, hetgeen dient te blijken uit een verklaring, afgegeven door de daartoe bevoegde instantie;
b. Nederlander is, tenzij bij landsverordening voor de benoeming in

een bepaald ambt is afgeweken van het voorschrift dat geen vreemdeling benoembaar is;
c. op grond van de uitslag van een geneeskundig onderzoek, ingesteld door een of meer door het bevoegde gezag aangewezen geneeskundigen, geschikt is verklaard voor de vervulling van het ambt.

2. Een geneeskundig onderzoek behoeft in spoedeisende gevallen niet vooraf te worden ingesteld, indien de ambtenaar in tijdelijke dienst wordt aangesteld en zijn dienst, naar mag worden aangenomen, niet langer dan zes maanden zal duren.

Artikel 7

1. De uitslag van het geneeskundig onderzoek als bedoeld in artikel 6, wordt aan de belanghebbende zo spoedig mogelijk medegedeeld.

2. De kosten van het geneeskundig onderzoek alsmede de eventuele reis- en verblijfkosten terzake van dit onderzoek van belanghebbende komen ten laste van de overheid.

3. De belanghebbende kan tegen de uitslag van het geneeskundig onderzoek in het eerste lid bedoeld in beroep komen volgens door het bevoegd gezag te stellen regelen.

Artikel 8

In bijzondere gevallen kan hij, die bij het geneeskundig onderzoek niet geschikt bevonden is, desniettemin in het belang van de dienst tot ambtenaar in tijdelijke dienst worden aangesteld, mits de geneeskundige(n) als bedoeld in artikel 6, verklaart (verklaren), dat tegen een aanstelling in tijdelijke dienst uit medisch oogpunt geen bezwaar bestaat.

Artikel 9

1. Bij overgang naar een ander ambt wordt een ambtenaar niet opnieuw gekeurd, tenzij voor dat ambt keuringseisen zijn vastgesteld of redelijkerwijze kunnen geacht worden te gelden, zwaarder dan die, welke zijn vastgesteld of redelijkerwijze geacht kunnen worden te gelden voor het ambt, dat hij tevoren bekleed heeft.

2. In het geval als bedoeld in het eerste lid, vindt het bepaalde in de artikelen 7 en 8 overeenkomstige toepassing.

Artikel 10

De ambtenaar is, in geval van ziekte en wanneer het bevoegde gezag zulks in verband met zijn gezondheidstoestand nodig acht, verplicht zich te onderwerpen aan een onderzoek van een of meer geneeskundigen, daartoe door het bevoegde gezag aan te wijzen.

Artikel 11

1. De ambtenaar ontvangt zo spoedig mogelijk een schriftelijke aanstelling, welke het ambt alsmede zijn naam, voornamen en geboortedatum vermeldt.

2. Die aanstelling vermeldt voorts in elk geval:
a. of de ambtenaar in vaste of tijdelijke dienst wordt aangesteld. In het laatstbedoelde geval wordt tevens vermeld of de aanstelling voor een bepaalde tijd, voor een proeftijd, dan wel voor onbepaalde tijd geschiedt;
b. zo mogelijk de dag van ingang van de aanstelling;

c. de bezoldiging en de andere voordelen in geld, welke de ambtenaar worden toegekend.
d. (vervallen).

3. Alle wijzigingen, welke worden gebracht in de punten als in het tweede lid vermeld, worden de ambtenaar schriftelijk medegedeeld.

Artikel 12

Een exemplaar van deze landsverordening en de uit kracht daarvan gegeven voorschriften alsmede van alle wijzigingen daarvan liggen voor de ambtenaar bij de dienst waarbij hij werkzaam is op door het hoofd van de dienst te bepalen plaatsen en tijden ter inzage.

Artikel 13

1. Aanstelling en bevordering geschieden, voor zover daaromtrent regelen zijn vastgesteld, overeenkomstig deze regelen.
2. Ingeval ten aanzien van de aanstelling en de bevordering ontwikkelings- en andere eisen moeten worden vastgesteld, geschiedt zulks bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 14

1. De ambtenaar is verplicht de Nederlandse taal te verstaan.
2. De ambtenaar die als zodanig geregeld met het publiek in aanraking komt is bovendien verplicht de landstaal te verstaan binnen een jaar, nadat hij met een zodanige functie werd belast.
3. Onder de landstaal wordt verstaan de Papiamentse taal.
4. De betrokken minister bepaalt zo nodig of de ambtenaar is een ambtenaar als bedoeld in het tweede lid. De minister kan de in dat lid genoemde verplichting ook aan andere categorieën van ambtenaren opleggen.

HOOFDSTUK III

Beoordeling en ranglijst

Artikel 15

1. Het bevoegde gezag kan regelen vaststellen betreffende het beoordelen van de ambtenaren en het inrichten en bijhouden van een ranglijst.
2. De in het eerste lid bedoelde regelen worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 16

1. Indien beoordelingslijsten (conduite-staten) worden aangehouden, worden de beoordelingen onverwijld ter kennis van de betrokken ambtenaar gebracht. De ambtenaar is verplicht de beoordeling voor "gezien" te tekenen.
2. De ambtenaar heeft het recht over een ongunstige beoordeling zijn bezwaren in te brengen bij het bevoegde gezag. Hij dient deze schriftelijk en langs de hiërarchieke weg in.

HOOFDSTUK IV

Bezoldiging, uitkeringen en toelagen

§ 1. Bezoldiging en beloning voor overwerk

Artikel 17

1. De bezoldiging van de ambtenaar geschiedt overeenkomstig de daarvoor vastgestelde regelen.

2. De ambtenaar ontvangt over de tijd, gedurende welke hij in strijd met zijn verplichtingen opzettelijk nalaat zijn dienst te verrichten, geen bezoldiging.

Artikel 18

1. De bezoldiging van de ambtenaar, die een betrekking bekleedt waaraan periodieke verhogingen zijn verbonden, wordt periodiek verhoogd op de wijze als in de desbetreffende schalen van bezoldiging is aangegeven naar gelang van de voor de berekening van de bezoldiging geldende diensttijd in de rang.

2. De betrokken minister kan bij een met redenen omkleed besluit wegens onvoldoende bekwaamheid, geschiktheid of dienstijver een periodieke verhoging van bezoldiging onthouden.

Artikel 19

1. Indien wordt overwogen een ambtenaar een disciplinaire straf op te leggen, kan de toekenning van een periodieke verhoging van bezoldiging bij een met redenen omkleed besluit worden opgeschort, echter voor niet langer dan drie maanden na de datum, waarop de desbetreffende periodieke verhoging van bezoldiging zou zijn ingegaan. In geval van het voornemen tot het opleggen van de bedoelde disciplinaire straf wordt afgezien, wordt de desbetreffende periodieke verhoging van bezoldiging alsnog toegekend met ingang van de datum, waarop deze zou zijn ingegaan, ware de toekenning daarvan niet tijdelijk opgeschort.

2. De bezoldigingen van de ambtenaren, die een betrekking bekleden waaraan periodieke verhogingen zijn verbonden en die de disciplinaire straf van terugzetting in rang ondergaan, worden, indien zij sinds het plegen van het plichtsverzuim waarvoor de desbetreffende bestraffing plaats vond voldoende bekwaamheid, geschiktheid en voldoende dienstijver hebben betoond, periodiek verhoogd als volgt:

a. bij terugzetting in rang zonder vermindering van bezoldiging, op de wijze als in de schaal, waarin de ambtenaar vóór de disciplinaire bestraffing was gerangschikt, is aangegeven naar gelang van de voor de berekening van de bezoldiging geldende diensttijd in laatstbedoelde rang;

b. bij terugzetting in rang met vermindering van bezoldiging tot een bedrag, voorkomende in de schaal van de lagere rang, hetwelk lager is dan de aan die rang verbonden maximumbezoldiging, op de wijze als in de schaal, waarin de ambtenaar tijdens het ondergaan van de straf is gerangschikt, is aangegeven naar gelang van de voor de berekening van de bezoldiging geldende diensttijd in laatstbedoelde rang.

3. Het gestelde in artikel 18, tweede lid, kan ook in de gevallen, in het tweede lid bedoeld, toepassing vinden.

4. Bij eindiging van de opgelegde disciplinaire straf van terugzetting in rang wordt de datum van ingang van de eerstvolgende perio-

dieke verhoging in de door de ambtenaar vóór het opleggen van die straf beklede rang, behoudens in de gevallen, bedoeld in het tweede lid, onder a, opnieuw vastgesteld, met inachtneming van de door de ambtenaar in laatstbedoelde rang reeds vervulde diensttijd, welke nog niet met periodieke verhogingen is vergolden.

Artikel 20

1. Voor het geval, dat wegens onvoldoende bekwaamheid, geschiktheid en/of onvoldoende dienstijver een periodieke verhoging niet op de wijze als in de desbetreffende schalen van bezoldiging aangegeven, is toegekend, zullen verdere periodieke verhogingen zoveel later worden toegekend als deze onthouding heeft geduurd.
2. Indien de betrokkene daarna in meer dan voldoende mate bekwaamheid, geschiktheid en/of dienstijver betoont, kunnen de nadelen aan de in het eerste lid bedoelde onthouding verbonden, hetzij met terugwerkende kracht, hetzij voor de toekomst geheel of gedeeltelijk door de betrokken minister ongedaan worden gemaakt.

Artikel 21

Als diensttijd, geldig voor de toekenning van periodieke verhoging, blijft buiten aanmerking:
a. de tijd, met verlof buiten bezwaar van het land doorgebracht;
b. de tijd, gedurende welke de ambtenaar al dan niet in afwachting van een tegen hem ingesteld onderzoek in zijn betrekking is geschorst, tenzij de uitslag van het onderzoek te zijnen gunste is uitgevallen.

Artikel 22

Voor de berekening van de diensttijd, welke aanspraak geeft op periodieke verhoging, geldt de tijd in vaste dienst, de tijd in tijdelijke dienst doorgebracht indien deze onmiddellijk gevolgd wordt door diensttijd in vaste dienst of ten minste twaalf achtereenvolgende maanden heeft geduurd, en de tijd gedurende welke de ambtenaar wachtgeld heeft genoten.

Artikel 23

1. Indien de benoeming ingaat op een andere dan de eerste dag van een kalendermaand, worden de voor periodieke verhogingen gestelde tijdvakken geacht te beginnen met de eerste dag van de onmiddellijk daarop volgende kalendermaand.
2. Indien in een beschikking van aanstelling geen datum van ingang is vermeld, treedt bij de toepassing van het eerste lid daarvoor in de plaats de dag waarop de betrekking is aanvaard.
3. Indien door onthouding van periodieke verhogingen gedurende enige tijd of door toepassing van artikel 21 of 22 aanspraak op een periodieke verhoging zou worden verkregen op een andere dan de eerste dag van de kalendermaand, gaat de periodieke verhoging in op de eerste dag der volgende kalendermaand.

Artikel 24

1. Aanstelling tot een betrekking, aan welke periodieke verhogingen zijn verbonden, geschiedt als regel op de voor die betrekking vastgestelde laagste bezoldiging, doch in ieder geval op een bedrag,

hetwelk in de desbetreffende schaal voorkomt.

2. Ten behoeve van de toekenning van de (verdere) periodieke verhogingen kan door het bevoegde gezag een extra diensttijd worden toegekend.

3. Bij overgang naar een andere betrekking in dezelfde schaal van bezoldiging wordt de in de oude betrekking voor toekenning van periodieke verhogingen geldende diensttijd medegeteld voor het bepalen van de bezoldiging en de periodieke verhoging in de nieuwe betrekking.

4. Bij overgang naar een andere betrekking op een gelijke bezoldiging als in de tevoren beklede betrekking genoten, telt de tijd, gedurende welke in laatstbedoelde functie gelijke bezoldiging werd genoten, mede voor de toekenning van de eerstvolgende periodieke verhoging in de nieuwe betrekking.

5. Bij overgang naar een betrekking, aan welke een gelijke eindbezoldiging is verbonden, worden, indien in de vorige betrekking laatstelijk een hogere bezoldiging werd genoten dan de aanvangsbezoldiging van de nieuwe betrekking, al dadelijk zoveel verhogingen toegekend, dat betrokkene niet in bezoldiging achteruitgaat. Eventueel is het vierde lid van dit artikel van overeenkomstige toepassing. Indien een bezoldigingsvooruitgang wordt verkregen, kleiner dan het bedrag der eerstvolgende periodieke verhoging in de oude betrekking, dan telt de voor die verhoging vervulde diensttijd mede voor de toekenning van de eerstvolgende verhoging in de nieuwe betrekking.

6. Ingeval overgang geschiedt naar een betrekking, aan welke een hogere eindbezoldiging is verbonden, wordt de bezoldiging toegekend, welke onmiddellijk gelegen is boven het bedrag, laatstelijk in de lagere rang aan bezoldiging genoten. Indien een bezoldigingsvooruitgang wordt verkregen, gelijk aan het bedrag der eerstvolgende periodieke verhoging in de oude betrekking of minder, dan telt de voor die verhoging vervulde diensttijd mede voor de toekenning van de eerstvolgende verhoging in de nieuwe betrekking.

7. De krachtens de vorige leden toegekende bezoldiging wordt voor de toekenning van verdere periodieke verhogingen beschouwd als te zijn verkregen door gewone periodieke verhogingen, na de daarvoor gevorderde diensttijd.

8. In de aanstellingsbeschikking wordt de datum van de eerste periodieke verhoging bepaald.

9. De dagtekening van ingang van een aanstelling tot hogere rang kan worden gesteld op een tijdstip, voorafgaande aan de dag tekening van de beschikking van bevordering.

10. Voor gevallen, waarin de voorgaande leden van dit artikel niet of niet naar billijkheid voorzien, kan door het bevoegde gezag een bijzondere regeling getroffen worden.

Artikel 25

1. Aan de ambtenaar, aan wie zodanige eisen gesteld worden dat zijn positie of taak een bijzonder karakter draagt, kan de betrokken minister een in ieder bijzonder geval vast te stellen toelage toekennen.

2. De toelage wordt bepaald op ten hoogste vijfentwintig ten honderd van de genoten bezoldiging.

Artikel 26

1. Indien een wettelijke regeling continuïteit in de vervulling van een ambt veronderstelt en tot dat ambt niet meer ambtenaren zijn aangesteld, die het geheel of gedeeltelijk kunnen waarnemen, dan wel

indien het belang van de dienst dit vordert wordt de daartoe in aanmerking komende ambtenaar door het bevoegde gezag met de tijdelijke waarneming van dat ambt belast, al dan niet met ontheffing uit zijn eigenlijke betrekking.

2. De ambtenaar die overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid is belast met de tijdelijke waarneming van een ambt, dat in belangrijkheid en verantwoordelijkheid aanmerkelijk uitgaat boven het eigenlijke ambt van de ambtenaar, heeft over de tijd der waarneming aanspraak op toekenning door de betrokken minister van een toelage boven zijn eigen bezoldiging, ten bedrage van het verschil tussen de bezoldiging, welke hij zou genieten, ware hij definitief benoemd in het ambt dat hij waarneemt, en zijn eigen bezoldiging, met inachtneming van de bepalingen betreffende persoonlijke toelage(n) indien de waarneming:

a. 30 dagen of langer onafgebroken heeft geduurd;
b. in een tijdvak van zes maanden in totaal gedurende 30 dagen of langer heeft geduurd;
c. in een tijdvak van twaalf maanden in totaal 60 dagen of langer heeft geduurd.

3. Bij tijdelijke waarneming krachtens benoeming van een ander ambt dan in het eerste lid bedoeld, zonder ontheffing uit zijn eigenlijke betrekking kan in bijzondere gevallen ter beoordeling van de betrokken minister, boven de toelage in het tweede lid bedoeld, een tijdelijke toelage worden toegekend.

4. Tijdens de waarneming worden aan de ambtenaar de hem in zijn eigenlijke betrekking toekomende periodieke verhogingen toegekend, onder verrekening van de in het tweede lid bedoelde toelage, terwijl deze toelage opnieuw wordt bepaald, telkens wanneer hij in het ambt dat hij waarneemt aanspraak zou hebben verkregen op een verhoging van bezoldiging, ware hij definitief in dat ambt aangesteld.

5. Indien uit de waarneming als in het eerste lid bedoeld, voor de ambtenaar als zodanig direct aanwijsbare en op geld waardeerbare schade voortvloeit, wordt hem de geleden schade door de betrokken minister vergoed.

Artikel 27

1. Indien het dienstbelang het onvermijdelijk maakt, dat aan een ambtenaar werk wordt opgedragen buiten de vastgestelde werktijden, wordt hem op de in het derde lid bepaalde voet door de betrokken minister een beloning toegekend, met dien verstande, dat arbeid, welke gedurende korter dan vijftien minuten aansluitend op de normale werktijd wordt verricht, niet als overwerk wordt aangemerkt.

2. Bij het opdragen van overwerk wordt in acht genomen, dat de ambtenaar, behalve in de gevallen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ingevolge artikel 20 van de Arbeidsverordening voorzien, slechts bij uitzondering arbeid mag verrichten langer dan gedurende het aantal uren en de tijdvakken bedoeld in artikel 7 van de Arbeidsverordening.

3. De beloning voor overwerk wordt als tijdelijke toelage genoten en bedraagt per uur de inkomsten, gedeeld door vijftig maal het normale aantal werkuren per week, vermeerderd met vijftig ten honderd; voor dienst op een dienstvrije dag of overwerk verricht op een feestdag als bedoeld in artikel 42, vierde lid, en tussen zondag zes uur en maandag zes uur, vermeerderd met honderd ten honderd.

4. De ambtenaar ontvangt voor dienst verricht ingevolge het voor hem geldende werkrooster op een feestdag als bedoeld in het derde lid, voor elk uur dat hij volgens het werkrooster heeft gewerkt, naast zijn

inkomen een toelage gelijk aan 100% van zijn uurloon.

5. Geen beloning voor overwerk, berekend per uur en geen toelage als bedoeld in het vierde lid, worden genoten door ambtenaren:

a. die een betrekking bekleden, welke hoger wordt bezoldigd dan volgens schaal 9 van de Bezoldigingsregeling Aruba 1986 of volgens daarmede in andere organieke regelingen der bezoldigingen voorkomende overeenkomstige bezoldigingsschalen dan wel volgens de schalen, welke daarvoor eventueel in de plaats zullen treden;
b. die met de leiding van een dienstvak of een onderdeel daarvan zijn belast of die zelfstandig overwerk verrichten;
c. die zijn belast met de uitoefening van een functie c.q. taak, welke met zich meebrengt, dat zij regelmatig overwerk moeten verrichten.

Aan de onder a en b bedoelde ambtenaren kan voor overwerk een tijdelijke vergoeding of een gratificatie en aan de onder c bedoelde ambtenaren een vaste maandelijkse vergoeding worden toegekend, vast te stellen door de desbetreffende minister, voor wat betreft de gratificatie, met inachtneming van het gestelde in artikel 75, derde lid.

6. Als inkomsten, bedoeld in het derde lid, worden aangemerkt de jaarlijkse bezoldiging, vermeerderd met eventuele kindertoelage, persoonlijke toelage, bonus en andere aan de betrekking van de ambtenaar verbonden toelagen, welke op grond van een organieke regeling der bezoldiging en/of ingevolge de artikelen 25 en 26 van deze landsverordening worden genoten, continutoelage en vergoeding van onkosten daaronder niet begrepen.

7. Bij landsverordening kan voor ambtenaren, werkzaam bij bepaalde diensten of bedrijven, worden bepaald dat aan hen voor verricht overwerk een vergoeding in vrije tijd kan worden toegekend.

Artikel 28

Nadere voorschriften betreffende de toekenning van bezoldiging, toelagen en toeslagen worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

§ 2. Kinder- en detacheringstoelage

Artikel 29

1. Behalve de vastgestelde bezoldiging geniet de ambtenaar voor zijn ongehuwd en niet gehuwd geweest zijnd kind tot wie hij in familierechtelijke betrekking staat, zijn ongehuwd en niet gehuwd geweest zijnd stiefkind, zijn ongehuwd en niet gehuwd geweest zijnd kind voor wie hij de pleegouderlijke zorg draagt, en, wat betreft de mannelijke ambtenaar, zijn ongehuwd en niet gehuwd geweest zijnd kind tot wie hij niet in familierechtelijke betrekking staat, mits aan hem ten behoeve van dit kind een onderhoudsplicht krachtens artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba is opgelegd, dan wel door hem bij authentieke akte een onderhoudsplicht is erkend, indien deze kinderen de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, een kindertoelage, die wordt toegekend door de minister van Algemene Zaken.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder pleegouderlijke zorg verstaan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind, als was het een eigen kind, onafhankelijk van enige verplichting daartoe of van het genieten van een vergoeding daarvoor, elk geval afzonderlijk te beoordelen door de minister van Algemene Zaken.

3. Voor de toepassing van dit artikel worden met kinderen beneden de leeftijd van achttien jaren gelijkgesteld:

a. kinderen van achttien tot vijfentwintig jaar, wier tijd, behoudens

in geval van ziekte of vakantie, geheel of grotendeels in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs;
b. kinderen van achttien tot vijfentwintig jaar, die naar het oordeel van de minister van Algemene Zaken ten gevolge van ziekte of gebreken blijvend buiten staat zijn om met arbeid, die voor hun krachten is berekend, een derde te verdienen van hetgeen lichamelijk en geestelijk gezonde kinderen van gelijke leeftijd in staat zijn met arbeid te verdienen.

4. Indien beide ouders ambtenaar zijn of indien de andere ouder krachtens een andere wettelijke regeling recht heeft op het genot van kindertoelage, heeft slechts die ouder recht op het genot van kindertoelage die,
a. indien de ouders gehuwd zijn, de hoogste bezoldiging geniet;
b. indien de ouders niet gehuwd zijn, met het gezag is belast;
c. indien de ouders niet gehuwd zijn en geen van beiden met het gezag is belast, naar het oordeel van de minister van Algemene Zaken, in overwegende mate bijdraagt aan de verzorging van het kind.

Artikelen 30 en 31
(vervallen)

Artikel 32

Aan de ambtenaar kan volgens vastgestelde regelen een standplaats- en een detacheringstoelage worden toegekend.

Artikel 33

Nadere voorschriften ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 29 en 32 worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

§ 3. Bezoldiging in militaire dienst

Artikel 34

De ambtenaar, die als militair in werkelijke dienst is, wordt geacht in zijn burgerlijke betrekking van dienst vrijgesteld te zijn.

Artikel 35

De ambtenaar die ter vervulling van zijn dienstplicht voor eerste oefening onder de wapenen verblijft, geniet gedurende de daarvoor vastgestelde tijd de aan zijn ambt verbonden inkomsten, verminderd met zijn militaire beloning.

Artikel 36

De ambtenaar die voor herhalingsoefeningen in werkelijke dienst is, behoudt over de tijd van deze dienst het volle genot van de aan zijn ambt verbonden inkomsten.

Artikel 37

1. De ambtenaar, die in verband met oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden verplichte werkelijke dienst verricht, geniet gedurende dertig dagen de volle aan zijn ambt verbonden inkomsten en daarna hetgeen deze meer bedragen dan zijn militaire be-

loning.

2. Het eerste lid is eerst van toepassing nadat de militair, hetzij vóór, hetzij gedurende de buitengewone omstandigheden de eerste oefening heeft volbracht.

3. Het bepaalde in het tweede lid geldt niet ten aanzien van de buitengewone dienstplichtigen, die eerst in werkelijke dienst behoeven te komen na het jaar der lichting, waartoe zij behoren of naar hun leeftijd gerekend kunnen worden te behoren.

Artikel 38
(vervallen)

Artikel 39

1. Op de ambtenaar, die in tijdelijke dienst is aangesteld, zijn de bepalingen, vervat in de artikelen 34 tot en met 37, slechts van toepassing tot en met de dag, waarop de burgerlijke betrekking zou zijn geëindigd indien hij daaraan niet door de militaire dienst zou zijn onttrokken.

2. De bepalingen van deze paragraaf worden uitgevoerd door de betrokken minister.

§ 4. Uitkering bij overlijden

Artikel 40

1. Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de ambtenaar wordt door de betrokken minister aan de langstlevende echtgenoot een som uitgekeerd, gelijk aan drie maal het bedrag van de maandelijkse inkomsten op het tijdstip van overlijden.

2. Indien de overleden ambtenaar op het tijdstip van overlijden niet in actieve dienst is, wordt een bedrag uitgekeerd gelijk aan drie maal hetgeen hij als inkomsten zou hebben genoten, indien hij op de eerste der maand van het overlijden in activiteit was geweest.

3. Indien de overleden ambtenaar geen betrekking als bedoeld in het eerste lid, nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van de kinderen tot wie de ambtenaar in familierechtelijke betrekking stond die de leeftijd van een en twintig jaar nog niet hebben bereikt en niet gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn. Ontbreken ook zodanige kinderen, dan geschiedt de uitkering, indien de overledene kostwinner was van ouders, broeders, zusters of overige kinderen, ten behoeve van deze betrekkingen.

4. Laat de overleden ambtenaar ook geen betrekkingen als in het derde lid bedoeld na, dan kan het in het eerste lid bedoelde bedrag geheel of ten dele worden uitgekeerd voor de betaling van de kosten der laatste ziekte en der begrafenis, zo de nalatenschap van de overleden ambtenaar voor de betaling dier kosten ontoereikend is.

Artikel 41

1. Zo spoedig mogelijk na het overlijden van de ambtenaar wordt door de betrokken minister aan de langstlevende echtgenoot een geldsbedrag uitgekeerd, ter compensatie van het door de betrokken ambtenaar niet genoten of gedeeltelijk niet genoten verlof in de zin van de Landsverordening vakantie en vrijstelling van dienst ambtenaren. Het geldsbedrag is gelijk aan het bedrag dat aan verlofbezoldiging zou zijn uitgekeerd gedurende het verlof, indien het verlof zou zijn genoten.

2. Indien de overleden ambtenaar op het tijdstip van overlijden niet in actieve dienst is, wordt het in het eerste lid bedoelde geldsbedrag berekend naar de inkomsten welke de overleden ambtenaar zou hebben genoten, ware hij op de eerste der maand van het overlijden in actieve dienst geweest.

3. Indien de overleden ambtenaar geen echtgenoot als bedoeld in het eerste lid nalaat, geschiedt de uitkering ten behoeve van zijn minderjarige wettige, gewettigde en/of stiefkinderen.

HOOFDSTUK V

Dienst- en werktijden

Artikel 42

1. Zoveel mogelijk wordt voor iedere dienst of bedrijf een regeling van de werktijd vastgesteld en bekend gemaakt, met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens landsverordeningen, houdende bepalingen tot regeling van de arbeidsduur.

2. Bij de regeling van de werktijd wordt in acht genomen, dat deze in verband met de aard der werkzaamheden niet overmatig zij en behoorlijk door rusttijd wordt onderbroken, alsmede, dat op zondag alleen bij onvermijdelijkheid dienst wordt geëist.

3. Bij de regeling van de werktijd en bij haar toepassing wordt voorts ten aanzien van iedere ambtenaar zoveel mogelijk gezorgd, dat hij op zondag en de voor hem geldende kerkelijke feestdagen zijn kerk kan bezoeken en dat hij in zijn zondagrust zo weinig mogelijk wordt beperkt. Bij die regeling wordt er naar gestreefd, dat van de ambtenaar op althans zesentwintig zondagen per jaar geen dienst wordt geëist.

4. Hetgeen in dit artikel ten aanzien van het verrichten van arbeid op zondag is bepaald, geldt mede voor het verrichten van arbeid op de Nieuwjaarsdag, de datum vallende na de gehouden Carnavalsoptocht, de Goede Vrijdag, de Christelijke tweede Paasdag, de Hemelvaartsdag, de beide Kerstdagen, de dag waarop de verjaardag van de Koning officieel wordt gevierd, de dag waarop de dag van de arbeid (1 mei) officieel wordt gevierd, de Dia di Himno y Bandera (18 maart) of, indien deze datum op een zaterdag of een zondag valt ,de dag waarop de Dia di Himno y Bandera officieel wordt gevierd, en iedere dag, die daarenboven bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, wordt aangewezen.

5. De in het eerste lid bedoelde regeling wordt vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

HOOFDSTUK VI

Verlof, verlofsbezoldiging en aanspraken in geval van ziekte

Artikel 43

Aan de ambtenaar wordt verlof verleend en verlofsbezoldiging toegekend overeenkomstig de regelen, bij landsverordening gesteld.

Artikel 44
(vervallen)

Artikel 45

Aan de ambtenaar, die voor zich zelf of voor zijn gezin ter zake van geneeskundige behandeling en/of verpleging in onvermijdelijke uitgaven is vervallen, wordt een tegemoetkoming verleend overeenkomstig de regelen, bij landsverordening gesteld.

Artikel 45a

1. Aan de gewezen ambtenaar in vaste of in tijdelijke dienst, wiens dienstverband is geëindigd tijdens de verhindering om arbeid te verrichten door ziekte anders dan bedoeld in de volgende leden, doch vóór het verstrijken van een tijdvak van 12 maanden sedert de aanvang van de verhindering, wordt voor de verdere duur van de arbeidsongeschiktheid, doch uiterlijk tot het tijdstip van eindiging van voormeld tijdvak van 12 maanden, een uitkering toegekend overeenkomende met de verlofsbezoldiging die hij gedurende ziekteverlof zou hebben genoten indien zijn dienstverband niet was geëindigd.

2. Aan de gewezen ambtenaar in vaste dienst, wiens dienstverband is geëindigd tijdens de verhindering om arbeid te verrichten door ziekte of gebreken, welke ontstaan zijn in en door de uitoefening van de dienst en niet aan de schuld of grove nalatigheid van de betrokken ambtenaar is te wijten, doch vóór het verstrijken van een tijdvak van 36 maanden sedert de aanvang van de verhindering, wordt voor de verdere duur van de arbeidsongeschiktheid, doch uiterlijk tot het tijdstip van eindiging van voormeld tijdvak van 36 maanden, een uitkering toegekend overeenkomende met de verlofsbezoldiging die hij gedurende ziekteverlof zou hebben genoten indien zijn dienstverband niet was geëindigd.

3. De gewezen ambtenaar in tijdelijke dienst, wiens dienstverband is geëindigd tijdens de verhindering om arbeid te verrichten door ziekte of gebreken, welke ontstaan zijn in en door de uitoefening van de dienst en niet aan de schuld of grove nalatigheid van de betrokken ambtenaar is te wijten, heeft voor de verdere duur van de gehele of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, aanspraak op een maandelijkse uitkering in geld, welke op grond van de Landsverordening ongevallenverzekering zou zijn genoten indien hij onder de werking van deze landsverordening viel. Bij de vaststelling van de uitkering wordt echter geen rekening gehouden met de loongrenzen genoemd in bedoelde landsverordening, terwijl in geval van gehele arbeidsongeschiktheid gedurende het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, deze uitkering niet op een lager bedrag mag worden gesteld dan dat, hetwelk zou zijn toegekend krachtens dat lid.

4. De arbeidsongeschiktheid, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid, dient te blijken uit een verklaring van de geneeskundige commissie, bedoeld bij artikel 33 van de Landsverordening vakantie en vrijstelling van dienst ambtenaren.

5. Op de uitkeringen, welke krachtens het eerste en tweede lid worden genoten, worden eventuele uitkeringen aan pensioen ten laste van het Algemeen Pensioenfonds van Aruba, of bij wijze van pensioen op grond van de Landsverordening leeftijdsgrens ambtenaren, vermeerderd met de daarop komende duurtetoeslag, in mindering gebracht.

6.De Landsverordening tegemoetkoming ziektekosten landsdienaren (AB 1990 no. GT 39) is gedurende de tijd dat de in het eerste tot en met derde en vijfde bedoelde uitkeringen worden genoten en voorts in geval van ongeval in de zin van de Landsverordening ongevallenverzekering zolang de gevolgen van het ongeval dit noodzakelijk maken, van overeenkomstige toepassing op de hiervoor bedoelde gewezen ambtenaar.

7. Aan de nagelaten betrekkingen van de in het derde lid bedoelde gewezen ambtenaar worden die uitkeringen in geld toegekend, welke zouden zijn verleend indien betrokkene onder de werking van de Landsverordening ongevallenverzekering viel, met dien verstande dat bij de vaststelling van de uitkering geen rekening wordt gehouden met de loongrenzen genoemd in bedoelde landsverordening.

HOOFDSTUK VII

Verschillende verplichtingen en rechten van de ambtenaar.

§ 1. Eed of belofte

Artikel 46

1. De ambtenaar is verplicht bij de aanvaarding van zijn betrekking, bij aanstelling in een andere betrekking of indien hij met de tijdelijke waarneming van een ambt wordt belast, een eed of belofte van zuivering en een ambtseed of belofte af te leggen.
2. De eed of belofte wordt afgelegd in handen van het bevoegde gezag of van een door deze aangewezen hoofd van dienst.

§ 2. Het verrichten van arbeid

Artikel 47

1. De ambtenaar is gehouden de plichten uit zijn ambt voortvloeiende nauwgezet en ijverig te vervullen en zich te gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt.
2. De ambtenaar dient de door de betrokken minister voor zijn werkzaamheid of zijn gedrag vastgestelde voorschriften na te komen.
3. Hij behoort zich te onthouden van het bezigen van vloeken en van ruwe of onzedelijke taal.

Artikel 48

1. Aan de ambtenaar kan door of namens de betrokken minister de toegang tot de dienstlokalen, dienstgebouwen of het werk, dan wel het verblijf aldaar, worden ontzegd.
2. Hij is verplicht zich te gedragen naar de maatregelen van orde, welke ten aanzien van het verblijf aldaar door of namens de betrokken minister zijn gesteld.

Artikel 49

1. De ambtenaar is verplicht de gehele voor hem voorgeschreven werktijd aan de zaken van de overheid te wijden. Het is hem verboden gedurende deze werktijd zich zonder geldige reden te verwijderen van de plaats waar de werkzaamheid moet worden verricht.
2. Het is de ambtenaar verboden gedurende de voorgeschreven werktijd zich bezig te houden met de behartiging van particuliere belangen van zichzelf of van derden.
3. Het is de ambtenaar verboden aan ambtenaren of ander personeel in dienst van de overheid op te dragen of te verzoeken gedurende de voor hen voorgeschreven werktijd werkzaamheden te verrichten anders dan ten behoeve van de overheid.
4. Het is de ambtenaar verboden:
a. gedurende de werktijd alcoholhoudende dranken te gebruiken of bij

zich te hebben;
b. in de dienstlokalen, -voertuigen en -vaartuigen alcoholhoudende dranken te bewaren.

Artikel 50

Indien de ambtenaar door ziekte of anderszins verhinderd is zijn dienst te verrichten, is hij verplicht daarvan, onder opgave van redenen, zo tijdig mogelijk mededeling te doen aan het hoofd van dienst of aan een door deze aangewezen ambtenaar, teneinde vertraging of hinder in de dienst zoveel doenlijk te voorkomen.

Artikel 51

1. Indien een persoon, die hetzelfde perceel bewoont als de ambtenaar of ten hoogste veertien dagen tevoren bewoond heeft, lijdende is aan cholera, difterie, gele koorts, pest, pokken (variolae en varioloïdes), roodvonk, febris typhoidea en paratyphus, vlektyphus, of aan een andere bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aangewezen ziekte, waarop de algemene bepalingen der Landsverordening besmettelijke ziekten van toepassing zijn, is het de ambtenaar verboden aan de dienst deel te nemen. De ambtenaar is verplicht bij het waarnemen in het perceel van een ziekte als bedoeld, hiervan ten spoedigste kennis te geven aan het hoofd van dienst.
2. Aan de ambtenaar kan door het hoofd van dienst in geval van ziekten, die voor de omgeving gevaar opleveren, de deelneming aan de dienst worden ontzegd.
3. Het verbod tot deelneming aan de dienst houdt tevens in het verbod tot betreden van dienstlokalen of terreinen.
4. De ambtenaar ontvangt over de tijd, gedurende welke het hem overeenkomstig het bepaalde in dit artikel verboden is aan de dienst deel te nemen, zijn inkomen.

Artikel 52

1. De ambtenaar is verplicht zo nodig tijdelijk andere ambtelijke werkzaamheden te verrichten dan die welke hij gewoonlijk verricht.
2. Hij kan echter niet worden verplicht, indien bij enig particulier werkgever een staking is uitgebroken of een uitsluiting heeft plaats gehad, ter vervanging van stakers of uitgeslotenen werkzaamheden te verrichten, of werknemers bij het verrichten van werkzaamheden behulpzaam te zijn, tenzij en voorzover naar het oordeel van het bevoegde gezag zulks met het oog op de openbare veiligheid of gezondheid of voor de regelmatige functionering van de overheidsdienst noodzakelijk is.
3. De in het eerste lid bedoelde werkzaamheden worden de ambtenaar opgedragen door of namens de betrokken minister.

Artikel 53

1. Wanneer het belang van de dienst zulks vordert, is de ambtenaar verplicht, al of niet in zijn dienstvak en al of niet op dezelfde standplaats, een andere betrekking of een andere werkkring te aanvaarden, welke hem in verband met zijn persoonlijkheid, zijn omstandigheden en de voor hem bestaande vooruitzichten redelijkerwijs kan worden opgedragen. Deze opdracht gaat uit van het bevoegde gezag.
2. Een andere betrekking of een andere werkkring wordt hem, tenzij in spoedeisende gevallen, niet opgedragen dan nadat hij is ge-

hoord.

§ 3. Nevenarbeid

Artikel 54
(vervallen)

Artikel 55

1. De ambtenaar is verplicht zich te gedragen naar hetgeen voor hem is bepaald ten aanzien van het aanvaarden van nevenbetrekkingen of het verrichten van nevenwerkzaamheden.

2. Zijn regelen in het belang van de dienst gesteld voor het drijven van nering of handel door de ambtenaar, dan is hij verplicht zich naar die regelen te gedragen.

3. Aan de ambtenaar zal in geen geval toestemming worden verleend een nevenbetrekking te aanvaarden of nevenwerkzaamheden te verrichten of nering dan wel handel te drijven, indien dit:
a. schadelijk kan zijn voor zijn dienstvervulling;
b. niet in overeenstemming is met het aanzien van zijn ambt.

4. De regelen overeenkomstig het bepaalde in de voorgaande leden van dit artikel worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 56

Het is de ambtenaar verboden werken, leveringen of dienstverrichtingen welke direct dan wel indirect geheel of gedeeltelijk ten laste van de overheid komen, aan te nemen, zich daarvoor borg te stellen of daaraan, hetzij rechtstreeks, hetzij zijdelings deel te hebben.

Artikel 57

Aan de ambtenaren of aan bepaalde groepen van ambtenaren van een bepaalde dienst kan door het bevoegde gezag worden verboden commissaris, bestuurder, vennoot, aandeelhouder of lid te zijn van nader te noemen vennootschappen, stichtingen of verenigingen, welke geregeld in aanraking komen of krachtens haar opzet kunnen komen met de betrokken dienst.

Artikel 57a

1. De ambtenaar, die een besturende, beherende dan wel toezichthoudende functie vervult in een naamloze vennootschap, vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of ander rechtspersoonlijkheid bezittend lichaam, en voor de in die functie verrichte of te verrichten werkzaamheden, anders dan uit 's Lands kas, een vergoeding ontvangt, is verplicht die vergoeding in 's Lands kas te storten, indien de benoeming in die functie:
a. heeft plaats gehad door of vanwege het bevoegde gezag of
b. is voortgevloeid uit een wettelijk voorschrift dan wel uit een overeenkomst welke met instemming van het bevoegde gezag is tot stand gekomen.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de ambtenaar, die een nevenfunctie vervult, welke verband houdt met het door hem beklede ambt en hem is opgedragen door het bevoegde gezag en voor de in die functie verrichte of te verrichten werkzaamheden, anders dan uit 's Lands kas of de kas van een publiekrechtelijke

instelling, een vergoeding ontvangt.

3. Aan de ambtenaar die een functie als bedoeld in het eerste of tweede lid, vervult, kan ten laste van 's Lands kas, een naar redelijkheid vast te stellen vergoeding worden toegekend.

§ 4. Gebruik van overheidsgoederen

Artikel 58

1. Het is de ambtenaar verboden overheidsgoederen te gebruiken ten bate van particuliere belangen van zichzelf of van derden.

2. De ambtenaar mag een vervoermiddel, hetwelk hem door de overheid ten behoeve van de dienst ter beschikking is gesteld, uitsluitend gebruiken voor het door de dienst vereiste vervoer.

3. Onder zodanig vervoer wordt niet verstaan het vervoer van de ambtenaar van en naar zijn woning en naar en van de plaats zijner werkzaamheden.

4. In bijzondere omstandigheden kan de betrokken minister tijdelijk dispensatie verlenen van het bepaalde in het derde lid.

§ 5. Verhouding tot derden

Artikel 59

1. Het is de ambtenaar verboden een gift of een belofte daartoe van een derde aan te nemen, waarvan hij weet of redelijkerwijze moet vermoeden, dat deze gedaan wordt teneinde hem te bewegen in zijn bediening iets te doen of na te laten.

2. Het is de ambtenaar verboden een gift of een belofte daartoe van een derde te verzoeken, indien de derde uit de omstandigheden, waaronder het verzoek wordt gedaan, redelijkerwijze moet begrijpen, dat de ambtenaar zich zal laten bewegen in zijn bediening iets te doen of na te laten ingeval het verzoek wordt ingewilligd.

Artikel 60

1. Onder gift wordt mede verstaan de kwijtschelding van een verplichting alsmede het nakomen van een overeenkomst, waardoor de ambtenaar klaarblijkelijk bevoordeeld wordt.

2. Onder belofte wordt mede verstaan verbintenis.

3. Een gift of belofte, gedaan aan de echtgenoot, kinderen of ouders van de ambtenaar, alsmede aan andere natuurlijke personen of rechtspersonen, waardoor voor de ambtenaar een rechtstreeks financieel voordeel te verwachten is, wordt gelijkgesteld met een gift of belofte aan de ambtenaar zelf.

Artikel 61

De ambtenaar is verplicht terstond aan de betrokken minister mededeling te doen, indien door een derde pogingen zijn aangewend om hem door een gift of belofte te bewegen in zijn bediening iets te doen of na te laten.

§ 6. Geheimhouding

Artikel 62

1. De ambtenaar is verplicht tot geheimhouding van hetgeen hem in

zijn ambt is ter kennis gekomen, voor zover die verplichting uit de aard der zaak volgt of hem uitdrukkelijk is opgelegd.

2. De in het eerste lid bedoelde verplichting bestaat niet tegenover hen, aan wie de ambtenaar onmiddellijk of middellijk ondergeschikt is, noch in zover hij door een boven hem gestelde van de verplichting tot geheimhouding is ontheven.

Artikel 63

Het is de ambtenaar verboden misbruik te maken van hetgeen hij in zijn ambt heeft vernomen.

§ 7. Dienstkleding

Artikel 64

1. De ambtenaar is verplicht de dienstkleding en de onderscheidingstekenen te dragen, indien en voor zover dit voor hem door het bevoegde gezag voorgeschreven is.

2. Het buiten dienst gekleed gaan in uniform is geoorloofd, behalve bij betogingen, optochten en openbare politieke vergaderingen, tenzij daarvoor door de betrokken minister bijzondere vergunning wordt gegeven. Voorts kan, indien daartoe termen aanwezig worden geacht, het dragen van een uniform buiten dienst voor bepaalde categorieën van ambtenaren door de betrokken minister worden verboden.

3. Het dragen van dienstkleding of onderscheidingstekenen buiten model is verboden, behoudens door de betrokken minister te verlenen ontheffing.

4. De verstrekking van dienstkleding of een vergoeding daarvoor geschiedt overeenkomstig de regelen, welke worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 65

Het is de ambtenaar verboden bij gekleed gaan in uniform insignes of andere onderscheidingstekenen of in dienst andere uniformkledingstukken te dragen dan die van overheidswege zijn verstrekt of voorgeschreven, en overigens insignes of andere onderscheidingstekenen te dragen, waarvan het dragen verboden is. Dit verbod is niet toepasselijk ten aanzien van vreemde ordetekenen tot het aannemen of dragen waarvan door het wettig gezag verlof is verleend.

§ 8. Ambts- en dienstwoningen

Artikel 66

1. De ambtenaar is verplicht, indien hem een ambts- of dienstwoning door of namens de betrokken minister ter bewoning is aangewezen, deze te betrekken en zich ter zake van de bewoning en het gebruik te gedragen naar de voorschriften, welke daaromtrent zijn gesteld.

2. Hij draagt de onderhoudskosten, welke volgens wettelijke regeling en het plaatselijk gebruik gemeenlijk voor rekening van de huurder zijn, tenzij door het bevoegde gezag ter zake een afwijkende regeling is vastgesteld.

3. De ambtenaar die een ambts- of dienstwoning bewoont, onthoudt zich van het uitsteken of hijsen van andere dan nationale of oranje vlaggen. Uit het uiterlijk aanzien van de ambts- of dienstwoning of van het daarbij behorend erf mag niet blijken van de politieke gezind-

heid van de ambtenaar of zijn huisgenoten.

§ 9. Schadeplicht en rekenplicht

Artikel 67

Verplichting tot zekerheidsstelling wordt de ambtenaar niet opgelegd.

Artikel 68

De ambtenaar, die als zodanig en zonder ter zake rekenplichtig te zijn door onrechtmatige handelingen of door het nalaten van de zorg waartoe hij gehouden is, middellijk of onmiddellijk de overheid schade toebrengt, is verplicht die schade te vergoeden.

Artikel 69

1. De rekenplichtige ambtenaar wordt van die verplichting tot aanzuivering van een tekort geheel of gedeeltelijk ontheven naarmate hij het beheer nauwgezet heeft gevoerd en de nodige voorzorgen heeft genomen voor de bewaring van gelden en geldswaardige papieren.
2. Vloeit de verplichting tot aanzuivering van een tekort voort uit aansprakelijkheid voor ondergeschikten, dan wordt bovendien in aanmerking genomen in hoeverre hij op de handelingen van het personeel toezicht heeft gehouden.

Artikel 70

De rekenplichtige ambtenaar is van zijn verantwoordelijkheid ontheven gedurende de tijd, dat hij door ziekte of wettige afwezigheid zijn beheer niet persoonlijk heeft gevoerd, indien gedurende die tijd zijn betrekking wordt waargenomen krachtens aanwijzing door het bevoegde gezag.

Artikel 71

De artikelen van deze paragraaf vinden slechts toepassing voor zover de Comptabiliteitsverordening en de Landsverordening Algemene Rekenkamer niet anders bepalen.

§ 10. Schadeloosstellingen

Artikel 72

Aan de ambtenaar, die door het bevoegde gezag naar een andere standplaats wordt overgeplaatst of in zijn standplaats ten behoeve van de dienst verplicht wordt van woning te veranderen, wordt een vergoeding verleend, met inachtneming van de daaromtrent gestelde regelen, welke worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

Artikel 73

1. De ambtenaar heeft bij dienstreizen recht op vergoeding wegens reis- en verblijfkosten en op verzekering tegen vliegrisico's.
2. De vergoeding wegens reiskosten wordt niet genoten indien vrije overtocht is verleend.

3. Regelen betreffende toekenning van de in het eerste lid bedoelde vergoeding wegens verblijfkosten en die betreffende de hiervoor bedoelde verzekering worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

4. De opdracht tot de dienstreis gaat uit van het bevoegde gezag of van de daartoe bevoegde functionarissen. De ambtenaar is verplicht een hem opgedragen dienstreis te aanvaarden.

Artikel 74

Door het bevoegde gezag kan worden bepaald, in welke niet elders voorziene gevallen schadeloosstelling en vergoeding van kosten zal worden verleend.

§ 11. Beloningen

Artikel 75

1. De ambtenaar kan wegens buitengewone toewijding of bijzonder loffelijke dienstverrichting door het bevoegde gezag worden beloond.

2. De beloningen zijn:
a. tevredenheidsbetuiging;
b. gratificatie;
c. bevordering.

3. De in het tweede lid onder b bedoelde gratificatie zal in een kalenderjaar niet meer mogen bedragen dan een som, gelijk aan het per maand genoten inkomen.

4. De beloningen onder b en c van het tweede lid bedoeld worden bij gemotiveerde beschikking toegekend.

§ 12. Studieopdracht

Artikel 76

1. Aan de ambtenaar kan door het bevoegde gezag een studieopdracht naar het buitenland worden verstrekt. De ambtenaar is verplicht een studieopdracht tot de maximum duur van zes maanden te aanvaarden.

2. Gedurende een studieopdracht wordt de ambtenaar op non-activiteit gesteld. Hem worden zodanige inkomsten toegekend, dat hij gedurende de studieopdracht op dezelfde wijze in zijn levensonderhoud en dat van zijn gezin kan voorzien als ware hij in actieve dienst gebleven; voorts worden zodanige voorzieningen getroffen, dat de ambtenaar van bedoelde opdracht geen nadelen ondervindt.

3. In de beschikking, waarbij een studieopdracht wordt verleend, wordt bepaald of de tijd gedurende welke die opdracht wordt vervuld al dan niet:
a. volledig in aanmerking komt als diensttijd, zowel voor de beoordeling der pensioenaanspraken als voor de regeling van het pensioen;
b. geldig is als diensttijd voor de toekenning van periodieke verhoging van bezoldiging.

§ 13. Andere verplichtingen en rechten

Artikel 77

Ter zake van niet naleving van bepalingen, welke redelijkerwijs niet kunnen worden geacht de ambtenaar bekend te zijn, worden hem geen voordelen onthouden of nadelen toegebracht.

Artikel 78

Indien schriftelijk klachten, de ambtenaar betreffende, bij het bevoegde gezag of het hoofd van dienst inkomen, wordt de ambtenaar zo spoedig mogelijk in de gelegenheid gesteld daarvan kennis te nemen en is hij desgevorderd verplicht, de desbetreffende stukken voor "gezien" te tekenen. Hij is bevoegd zijn oordeel over de inhoud daarvan zowel mondeling als schriftelijk te geven.

Artikel 79

1. In strijd met een regeling, door het bevoegde gezag getroffen, worden de ambtenaar geen voordelen onthouden of nadelen toegebracht.
2. Het bevoegde gezag dat een algemene regeling vaststelde, is niet bevoegd voor een bepaald geval ten nadele van de ambtenaar daarvan af te wijken, tenzij de regeling afwijking voorbehoudt.

Artikel 80

Het verlenen van overtocht ten laste van de overheid of het toekennen van vergoeding van overtochtskosten geschiedt overeenkomstig de daarvoor bij landsverordening vastgestelde regelen.

Artikel 81

Voorschriften betreffende de overige rechten en verplichtingen van de ambtenaar worden vastgesteld bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen.

HOOFDSTUK VIII

Disciplinaire straffen

Artikel 82

1. De ambtenaar, die de hem opgelegde verplichtingen niet nakomt of zich overigens aan plichtsverzuim schuldig maakt, kan deswege door het bevoegde gezag disciplinair worden gestraft.
2. Plichtsverzuim omvat zowel het overtreden van enig voorschrift als het doen of nalaten van iets, hetwelk een goed ambtenaar in gelijke omstandigheden behoort na te laten of te doen.
3. Een strafvervolging wegens een feit dat mede een plichtsverzuim inhoudt, sluit een disciplinaire strafoplegging wegens datzelfde feit niet uit.

Artikel 83

1. De disciplinaire straffen, welke kunnen worden toegepast, zijn:
a. schriftelijke berisping;
b. buitengewone dienst op andere dagen dan de zondag en de voor de ambtenaar geldende kerkelijke feestdagen, zonder beloning of tegen een lagere dan de normale beloning;
c. geldboete;
d. inhouding, geheel of gedeeltelijk, van inkomen;
e. terugzetting in bezoldiging of stilstand van periodieke verhoging van bezoldiging;
f. uitsluiting van bevordering;

g. terugzetting in rang, al of niet voor een bepaalde tijd en met of zonder vermindering van bezoldiging;
h. schorsing voor een bepaalde tijd met inhouding, geheel of gedeeltelijk, van inkomen;
i. ontslag.

2. Het bevoegde gezag kan de bevoegdheid tot het opleggen van de in het eerste lid, onder a, b en c, genoemde straffen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, aan daarbij aangewezen functionarissen overdragen.

3. De toepassing van de in het eerste lid, onder b, c, d, e, f en g, genoemde straffen geschiedt met inachtneming van het navolgende:
a. buitengewone dienst wordt opgelegd voor ten hoogste zes uren met een maximum van drie uren per dag al of niet in aansluiting op de diensttijd;
b. geldboete bedraagt ten minste tien gulden en ten hoogste eenhonderd gulden;
c. inhouding van inkomen geschiedt tot een bedrag van ten hoogste een maand inkomen;
d. terugzetting in bezoldiging geschiedt voor ten hoogste het bedrag van de laatste twee periodieke verhogingen;
e. stilstand van periodieke verhoging van bezoldiging geschiedt voor niet langer dan vier jaren;
f. uitsluiting van bevordering geschiedt voor niet langer dan vier jaren;
g. terugzetting in rang bestaat in het overbrengen van de gestrafte naar de onmiddellijk lagere rang met of zonder vermindering van zijn bezoldiging tot de aan die rang verbonden bezoldiging;
h. schorsing geschiedt voor ten hoogste zes maanden.

4. Bij het opleggen van een straf kan worden bepaald, dat zij niet ten uitvoer zal worden gelegd, indien betrokkene zich gedurende de bij het opleggen van de straf te bepalen termijn, welke die van twee jaren niet te boven mag gaan, niet schuldig maakt aan soortgelijk plichtsverzuim als waarvoor de bestraffing plaats vindt, noch aan enig ander ernstig plichtsverzuim en zich houdt aan bij het opleggen van de straf eventueel te stellen bijzondere voorwaarden. De voorwaarden mogen de godsdienstige of staatkundige vrijheid niet beperken.

5. Dezelfde functionaris, die over de voorwaardelijke strafopschorting, bedoeld in het vierde lid, heeft beslist, kan, indien betrokkene zich binnen de bepaalde proeftijd wederom aan een plichtsverzuim als in het vierde lid bedoeld, schuldig maakt of zich niet houdt aan de eventueel gestelde bijzondere voorwaarden, gelasten dat de opgeschorte straf alsnog ten uitvoer wordt gelegd.

Artikel 84

1. De straf wordt niet opgelegd dan nadat de ambtenaar in de gelegenheid is gesteld zich, ter keuze van de tot het opleggen van straffen bevoegden, mondeling of schriftelijk, binnen zeven dagen tegenover deze te verantwoorden. Bij zijn verantwoording mag de ambtenaar van de hulp van anderen gebruik maken.

2. Geschiedt de verantwoording mondeling, dan wordt daarvan aanstonds proces-verbaal opgemaakt, dat na voorlezing wordt getekend door hem te wiens overstaan de verantwoording plaats heeft en door de ambtenaar. Weigert de ambtenaar de ondertekening, dan wordt daarvan in het proces-verbaal, zo mogelijk met vermelding der redenen, melding gemaakt.

3. Indien de ambtenaar zulks verlangt, worden hij en degene, van wiens hulp hij bij zijn verantwoording gebruik maakt, in de gelegen-

heid gesteld kennis te nemen van de ambtelijke rapporten of andere bescheiden, welke op de hem ten laste gelegde feiten betrekking hebben, met uitzondering echter van de stukken tegen welker kennisneming het openbaar belang zich bepaaldelijk verzet.

4. De strafoplegging moet schriftelijk geschieden en is met redenen omkleed.

5. De tot het opleggen van straffen bevoegden geven aan de gestrafte onverwijld kennis van de strafoplegging door toezending van een afschrift van het desbetreffend besluit.

6. Indien de strafoplegging plaats vindt door de krachtens artikel 83, tweede lid, aangewezenen, wordt in het besluit tot strafoplegging tevens medegedeeld, dat binnen veertien dagen na ontvangst daarvan bij de betrokken minister schriftelijk beroep van de betrokkene onder aanvoering van gronden open staat, tenzij die minister ingevolge het tweede lid van artikel 83 is aangewezen. De betrokken minister is verplicht binnen drie maanden na de dag waarop de ambtenaar in beroep is gekomen, deze een met redenen omklede beslissing toe te zenden.

Artikel 85

1. De straf, behalve die van schriftelijke berisping, wordt niet ten uitvoer gelegd, zolang zij niet onherroepelijk is geworden, tenzij onmiddellijke tenuitvoerlegging naar het oordeel van de tot straffen bevoegden door het dienstbelang wordt gevorderd.

2. Indien tot onmiddellijke tenuitvoerlegging van de straf van buitengewone dienst is overgegaan en deze straf na ingesteld beroep niet wordt gehandhaafd, wordt de tijd, gedurende welke buitengewone dienst is verricht, aangemerkt als diensttijd gedurende welke opgedragen werk na de vastgestelde werktijden is verricht en wordt aan de hand van de terzake geldende voorschriften een beloning voor overwerk toegekend.

Artikel 86

1. Ter zake van een gedraging als bedoeld in artikel 82, kan slechts één disciplinaire straf worden opgelegd.

2. De ambtenaar die zich aan meerdere op zich zelf staande gedragingen als bedoeld in artikel 82, schuldig maakt, kan ter zake elk dier gedragingen afzonderlijk en zonder vermindering disciplinair worden gestraft.

HOOFDSTUK IX

Schorsing en ontslag

Artikel 87

Onverminderd het bepaalde in artikel 82 kan de ambtenaar door het bevoegde gezag worden geschorst in zijn ambt:
a. wanneer er een strafrechtelijke vervolging ter zake van misdrijf tegen hem wordt ingesteld;
b. wanneer hem door het bevoegde gezag het voornemen tot bestraffing met onvoorwaardelijk ontslag is te kennen gegeven of hem van de oplegging van deze straf mededeling is gedaan;
c. in andere gevallen, waarin schorsing naar het oordeel van het daartoe bevoegde gezag wordt gevorderd door het belang van de dienst.

Artikel 88

1. De ambtenaar is van rechtswege in zijn ambt geschorst, indien hij:
a. zich in voorlopige hechtenis bevindt;
b. in een krankzinnigengesticht wordt verpleegd.

2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid wordt de ambtenaar, die in een krankzinnigengesticht wordt verpleegd, ziekteverlof verleend krachtens de ter zake bestaande regelingen.

Artikel 89

1. Tijdens de schorsing ingevolge artikel 87, onderdeel a, of ingevolge artikel 88, eerste lid, onderdeel a, wordt het inkomen voor één derde gedeelte ingehouden; na verloop van een termijn van zes weken kan een verdere inhouding, ook van het volle bedrag, plaats vinden. Het niet ingehouden gedeelte van het inkomen kan aan anderen dan aan de ambtenaar worden uitbetaald.

2. Tijdens de schorsing ingevolge artikel 87, onderdeel b, kan tot de in de strafaanzegging of -oplegging genoemde datum van ingang van het ontslag het inkomen geheel of gedeeltelijk worden ingehouden. Van bedoelde datum van ingang van het ontslag af wordt het inkomen geheel ingehouden. Het niet ingehouden gedeelte van het inkomen kan aan anderen dan aan de ambtenaar worden uitbetaald.

3. Het ingevolge het eerste lid ingehouden inkomen wordt alsnog uitbetaald, indien de schorsing niet door een door de strafrechter opgelegde straf wordt gevolgd of ook indien en in zoverre op andere gronden alsnog tot uitbetaling wordt besloten.

4. Het ingevolge het tweede lid ingehouden inkomen wordt alsnog uitbetaald, indien op de schorsing bestraffing van de ambtenaar met onvoorwaardelijk ontslag niet volgt.

Artikel 90

1. Ontslag wordt gegeven door het tot het benoemen tot het ambt bevoegde gezag. Het wordt schriftelijk verleend. De ontslagbeschikking vermeldt de dag van ingang van het ontslag dan wel een aanduiding van die dag.

2. Bij ongevraagd ontslag wordt de ambtenaar, behoudens het bepaalde in artikel 92, de reden van het ontslag schriftelijk medegedeeld.

Artikel 91

1. Aan de ambtenaar wordt op zijn verzoek eervol ontslag verleend.

2. Tenzij overeenkomstig het verzoek van de ambtenaar zelf of om dringende redenen van openbaar belang, wordt dit ontslag niet verleend met ingang van een dag, vroeger dan één maand of later dan drie maanden na de dag, waarop het verzoek om ontslag is ingekomen.

3. Is een strafvervolging tegen de ambtenaar aanhangig of wordt overwogen hem in aanmerking te brengen voor een disciplinaire straf, dan kan het nemen van een beslissing op het verzoek om ontslag worden aangehouden totdat de uitspraak van de strafrechter of de beslissing inzake de disciplinaire straf onherroepelijk is geworden.

Artikel 92

1. Aan de ambtenaar in tijdelijke dienst, die blijkens zijn benoeming voor een bepaalde tijd of voor een proeftijd is benoemd, wordt, tenzij het tegendeel blijkt, geacht eervol ontslag te zijn verleend, zodra die tijd is verstreken.

2. Aan de ambtenaar in tijdelijke dienst, die voor onbepaalde tijd is benoemd, kan eervol ontslag worden verleend, mits een opzeggingstermijn in acht wordt genomen:

a. van drie maanden ingeval de betrokkene bij het begin van de opzeggingstermijn laatstelijk ten minste twaalf maanden onafgebroken in dienst was;
b. van twee maanden ingeval de betrokkene bij het begin van de opzeggingstermijn laatstelijk zes maanden of langer, doch korter dan twaalf maanden, onafgebroken in dienst was;
c. van één maand ingeval de betrokkene bij het begin van de opzeggingstermijn laatstelijk korter dan zes maanden onafgebroken in dienst was.

3. Over de tijd, welke aan de in het tweede lid bedoelde opzeggingstermijn mocht ontbreken, heeft de betrokkene recht op doorbetaling van het inkomen.

4. Op doorbetaling van het inkomen bestaat niet langer aanspraak indien de ambtenaar:

a. gedurende de opzeggingstermijn uit eigen beweging de actieve dienst verlaat;
b. gedurende de opzeggingstermijn zonder de vereiste toestemming een andere betrekking aanvaardt.

5. Aan de ambtenaar in tijdelijke dienst als bedoeld in het eerste lid, kan eervol ontslag worden verleend met ingang van de dag, gelegen binnen de bepaalde tijd of de proeftijd. In dat geval vindt het bepaalde in het tweede, derde en vierde lid overeenkomstige toepassing.

Artikel 93

Aan de ambtenaar wordt wegens het bereiken van een bepaalde leeftijd eervol ontslag verleend overeenkomstig de regelen bij landsverordening gesteld.

Artikel 94

1. Aan de ambtenaar kan eervol ontslag worden verleend wegens opheffing zijner betrekking of wegens verandering in de inrichting van de dienst of het bedrijf, waarbij hij werkzaam is hetzij van twee of meer diensten en/of bedrijven, dan wel wegens verminderde behoefte aan arbeidskrachten.

2. Ontslag van in vaste dienst aangestelde ambtenaren op een van de gronden, genoemd in het eerste lid, met uitzondering van ontslag wegens opheffing van de betrekking, geschiedt in de volgende rangorde:

a. zij die zulks wensen;
b. zij die pensioengerechtigd zijn, waarbij ongehuwden, die geen kostwinner van een gezin zijn, vóór de overigen en in beide groepen ouderen in leeftijd vóór jongeren gaan;
c. zij die op de voet van de bepalingen van het West-Indisch Uitzendingsbesluit 1925 of het West-Indisch Detacheringsbesluit 1930 werden uitgezonden;
d. zij die de leeftijd van dertig jaren nog niet hebben overschreden en niet zes maanden of langer hetzij gehuwd, hetzij kostwinner van

een gezin zijn, te beginnen met hen die de minste dienstjaren hebben;
e. zij die de minste dienstjaren hebben.

3. Wanneer het dienstbelang zulks vordert, kan bij de verlening van ontslag van de rangorde, bedoeld in het tweede lid, worden afgeweken, met dien verstande dat, indien de omvang van de voorgenomen afvloeiing daartoe aanleiding geeft, deze geschiedt naar een bepaald, vooraf vastgesteld en aan de betrokkenen kenbaar gemaakt plan.

4. Wanneer krachtens het eerste lid ontslag wordt verleend aan een ambtenaar in tijdelijke dienst, die daaraan geen aanspraak op wachtgeld ontleent, wordt een opzeggingstermijn in acht genomen als aangegeven in het tweede lid van artikel 92. Het derde en vierde lid van evenbedoeld artikel zijn alsdan van toepassing. In alle andere gevallen, waarin krachtens het eerste lid ontslag wordt verleend, wordt een opzeggingstermijn van drie maanden in acht genomen.

Artikel 95
(vervallen)

Artikel 96
(Vervallen)

Artikel 97

1. Aan de ambtenaar kan eervol ontslag verleend worden op grond van gebleken revolutionaire gezindheid.

2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kan voorts ontslag worden verleend aan de ambtenaar, die lid is van een vereniging, waarvan de Gouverneur, de Raad van Advies gehoord, verklaard heeft, dat zij om de doeleinden die zij nastreeft, of de middelen die zij aanwendt de behoorlijke vervulling van zijn plicht als ambtenaar kan in gevaar brengen of schaden, of die op enigerlei wijze medewerking of steun verleent aan een zodanige vereniging of aan van haar uitgaande actie.

Artikel 98

1. Buiten de gevallen, hiervoren of bij andere wettelijke regelingen bepaald, kan de ambtenaar slechts worden ontslagen op grond van:
a. verlies van een vereiste bij de aanstelling voor de benoembaarheid gesteld, tenzij het vereiste alleen bij de aanvaarding van het ambt geldt;
b. staat van curatele krachtens onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak;
c. toepassing van lijfsdwang wegens schulden, krachtens onherroepelijk geworden rechterlijke uitspraak;
d. onherroepelijk geworden veroordeling tot vrijheidsstraf wegens misdrijf;
e. het geraken op grond van ziekten of gebreken in een toestand van ongeschiktheid voor de verdere waarneming van zijn ambt, behoudens inachtneming van de ter zake gestelde of te stellen regelen;
f. onbekwaamheid of ongeschiktheid voor het door hem beklede ambt, anders dan op grond van ziels- of lichaamsgebreken;
g. het niet behaald hebben van het (de) diploma('s), bedoeld in artikel 5, vijfde lid;
h. het willekeurig verbreken van het dienstverband door de ambtenaar.

2. Behalve in het geval onder d van het eerste lid bedoeld wordt

een ontslag op grond van dit artikel steeds eervol verleend. Het kan niet vroeger ingaan dan de dag, volgende op die, waarop de reden voor het ontslag voor het eerst geconstateerd en in de gevallen bedoeld in het eerste lid, onder a, e, f en g, tevens door of namens het bevoegde gezag aan de betrokkene is medegedeeld.

3. Het geneeskundig onderzoek tot het vaststellen van een toestand van ongeschiktheid als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, geschiedt:

a. indien de betrokkene zich in Aruba bevindt, door een geneeskundige commissie van ten minste drie bij landsbesluit te benoemen leden;
b. indien de betrokkene zich in Nederland bevindt door een geneeskundige commissie van ten minste drie in Nederland woonachtige personen, bij landsbesluit te benoemen.

De opdracht tot keuring gaat uit van het bevoegde gezag, onderscheidenlijk van de Gevolmachtigde Minister van Aruba in Nederland.

4. De belanghebbende verklaart vóór het plaatshebben van enig onderzoek als bedoeld in het derde lid, of hij vroeger is gekeurd en zo ja, wanneer en met welke uitslag.

5. Indien een onderzoek als bedoeld in het derde lid dient te geschieden van een belanghebbende die zich niet in Aruba of Nederland bevindt, kan daartoe bij landsbesluit ook een ander lichaam of één of meer deskundige personen aanwijzen.

6. Het geneeskundig onderzoek, bedoeld in het eerste en vijfde lid, geschiedt volgens bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te stellen regels.

7. Tegen de beslissing van een geneeskundige commissie kan de belanghebbende in beroep komen volgens landsbesluit, houdende algemene maatregelen, te stellen regels.

Artikel 99

Aan gewezen ambtenaren, aan wie eervol ontslag is verleend wegens opheffing hunner betrekking of wegens verandering van inrichting van de dienst of het bedrijf, waarbij zij werkzaam zijn, hetzij van twee of meer diensten en/of bedrijven, dan wel wegens verminderde behoefte aan arbeidskrachten, wordt een wachtgeld toegekend volgens de daarvoor bij landsverordening gestelde bepalingen.

Artikel 100
(vervallen)

HOOFDSTUK X

Georganiseerd overleg

Artikel 101

1. Er is een centrale commissie voor georganiseerd overleg voor bij of krachtens landsverordening te regelen aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van ambtenaren.

2. De commissie behandelt de in het eerste lid bedoelde aangelegenheden, in bespreking met de door de betrokken minister daartoe aangewezen vertegenwoordigers, alvorens door het daartoe bevoegde gezag een beslissing wordt genomen.

3. Als aangelegenheden van algemeen belang, bedoeld in het tweede lid, worden o.a. beschouwd:

a. voorstellen tot wijziging van de wettelijke regelingen betreffende:
   1°. pensioen;

2°. verlof;
3°. wachtgeld;
4°. uitzending;
5°. detachering;
6°. overtocht;
7°. tegemoetkomingen in de kosten van geneeskundige behandeling en/of verpleging;
8°. ambtenarenrechtspraak;

of van de krachtens deze wettelijke regelingen vastgestelde algemene regelingen;

b. voorstellen tot wijziging van deze landsverordening of van daarmede samenhangende algemene regelingen, zoals:
1°. bezoldigingsregelingen;
2°. duurtetoeslagregelingen;
3°. reis-, verblijf- en verhuiskostenregelingen;
4°. regelingen betreffende het verstrekken van kleding en kledingtoelage;
5°. regelingen betreffende vergoeding voor het gebruik van een eigen vervoermiddel ten behoeve van de dienst;
6°. regelingen nopens korting of inhouding op van overheidswege genoten wordende inkomsten;

c. voorstellen tot wijziging van regelingen betreffende het verlenen van voorschotten op inkomsten.

Artikel 102

1. De commissie bestaat uit door rechtspersoonlijkheid bezittende ambtenarenorganisaties aangewezen leden en plaatsvervangende leden, die zoveel mogelijk alle takken van de overheidsdienst vertegenwoordigen.

2. In overleg met bedoelde organisaties en met inachtneming van haar ledental wordt bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, bepaald hoeveel leden/plaatsvervangende leden worden aangewezen.

3. De ingevolge artikel 101 in de commissie te voeren besprekingen staan onder leiding van een voorzitter of, bij ontstentenis van deze, van een plaatsvervangende voorzitter. Beiden, door de Gouverneur benoemd, hebben in de commissie een adviserende stem.

4. De commissie wordt bijgestaan door een secretaris en, zo nodig, door een of meer adjunct-secretarissen, bij landsbesluit op voordracht van de commissie aangewezen. Zij kunnen tevens leden van de commissie zijn.

5. Bij de behandeling van bepaalde aangelegenheden kunnen op uitnodiging of met toestemming van de voorzitter ook anderen aan de bespreking deelnemen.

Artikel 103

1. De organisaties, welke van de bevoegdheid tot aanwijzing hebben gebruik gemaakt, doen aan de Gouverneur mededeling van de door haar aangewezen leden/plaatsvervangende leden.

2. De organisaties geven bij de aanvang van ieder kalenderjaar de Gouverneur kennis van het aantal harer leden, behorende tot de ambtenaren in de zin van deze landsverordening.

Artikel 104

1. De commissie behandelt haar aangelegenheden onmiddellijk nadat zij haar zijn toegezonden. De betrokken minister wijst voor de behandeling van elke aangelegenheid de ambtenaren aan, die het bevoegde gezag hierbij zullen vertegenwoordigen en brengt dit ter kennis van de voorzitter, die in overleg met deze ambtenaren de vergadering van de commissie belegt.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 103 kan op verzoek van de in dat artikel bedoelde vertegenwoordigers de commissie in voorlopige besprekingen met hen treden of deze inlichtingen verschaffen.

Artikel 105

De commissie is gerechtigd de minister-president voorstellen te doen van ambtenarenzaken in de zin van dit hoofdstuk, welke voorstellen op de voet van het bepaalde in artikel 101 aan de commissie kunnen worden voorgelegd.

Artikel 106

1. Behoudens het bepaalde in artikel 104, tweede lid, vergadert de commissie op plaats, dag en uur, door de voorzitter te bepalen.

2. De voorzitter is verplicht de commissie bijeen te roepen, indien meer dan de helft der aangewezen leden het verlangen daartoe te kennen geeft.

Artikel 107

1. In overleg met de in artikel 101 bedoelde vertegenwoordigers kan de commissie een reglement van orde vaststellen.

2. De voorzitter doet de secretaris een advies opstellen, bevattende de gevoelens der meerderheid van het in de vergaderingen verhandelde, welk advies met de stukken wordt teruggezonden.

3. Zij die gevoelens hebben uitgebracht, afwijkende van die der meerderheid, en zich hebben voorbehouden afzonderlijke adviezen over te leggen om te worden gevoegd bij het advies der commissie, zijn verplicht die adviezen, ondertekend, zo tijdig aan de secretaris der commissie ter hand te stellen, dat de inzending van het advies der commissie daardoor generlei vertraging ondergaat.

4. Indien de stemmen over een voorstel staken, wordt hetgeen voor en tegen het voorstel is aangevoerd ter kennis van de betrokken minister(s) gebracht.

5. Indien een of meer leden zulks verlangen, wordt in een advies melding gemaakt van de uitgebrachte stemmen met opgave van de aantallen leden, die de organisaties blijkens de in artikel 103 bedoelde kennisgeving onder de ambtenaren, waarvoor de commissie is ingesteld, hebben.

6. De adviezen worden zoveel mogelijk uitgebracht binnen de tijd in het verzoek om advies bepaald.

7. Indien wordt afgeweken van het advies der commissie, worden de redenen dier afwijking door het bevoegde gezag ter kennis van de commissie gebracht.

Artikel 108

De voorzitter doet de secretaris bovendien een verslag opmaken, behelzende een beknopte samenvatting van het in de vergadering verhan-

delde. Met wederzijds goedvinden kunnen deze verslagen telkens worden openbaar gemaakt.

Artikel 109
(vervallen)

HOOFDSTUK XI

Inhouding, beslag en korting

§ 1. Algemeen

Artikel 110

1. Onder bezoldiging wordt in dit hoofdstuk verstaan het geldsbedrag, dat een ambtenaar tijdens zijn ambtsbetrekking ter beloning van de door hem bewezen diensten, onder welke benaming ook, geniet, na aftrek van hetgeen hem in mindering wordt gebracht voor verhaal van pensioenbijdragen.
2. Onder bezoldiging is in dit hoofdstuk wachtgeld begrepen.
3. Onder pensioen wordt in dit hoofdstuk verstaan het geldsbedrag, dat een gewezen ambtenaar als zodanig, of de weduwe of de wezen van een ambtenaar of gewezen ambtenaar, onder welke benaming ook, genieten na aftrek van hetgeen in mindering wordt gebracht voor verhaal van pensioenbijdragen.
4. Onder ambtenaar wordt in dit hoofdstuk mede begrepen de pensioengenietende gewezen ambtenaar of weduwe dan wel wees van een ambtenaar of gewezen ambtenaar, tenzij het tegendeel blijkt of uit de aard der zaak volgt.
5. Onder pensioen is in dit hoofdstuk mede uitkering bij wijze van pensioen begrepen.

§ 2. Inhouding

Artikel 111

1. Op de door de overheid en de openbare lichamen verschuldigde bezoldigingen en pensioenen kan worden ingehouden, hetgeen de ambtenaar aan hen zelf verschuldigd is.
2. Pensioenen worden voor de toepassing van dit hoofdstuk geacht tevens verschuldigd te zijn door het lichaam, in welks dienst de ambtenaar stond bij het einde van de voor pensioen geldige diensttijd.
3. Belastingen en retributies worden geacht ten deze tevens verschuldigd te zijn aan het lichaam, met de invordering belast.

§ 3. Beslag

Artikel 112

Ten aanzien van beslagen, gelegd op bezoldigingen en pensioenen, gelden de bepalingen van het gemene recht.

§ 4. Korting

Artikel 113

1. De overheid kan op de door haar verschuldigde bezoldigingen en pensioenen ten behoeve van schuldeisers van de ambtenaar kortingen

toepassen voor vorderingen, mits deze door de ambtenaar, naar aanleiding van het verzoek om de korting toe te passen, schriftelijk worden erkend.

2. Als door de ambtenaar erkend gelden mede de vorderingen, waarvan het bestaan blijkt uit een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke uitspraak of van een authentieke akte in executoriale vorm.

§ 5. Beperkingen

Artikel 114

1. Bezoldigingen zijn voor inhouding, beslag of korting vatbaar voor één derde gedeelte en pensioenen voor één zesde gedeelte.

2. Deze beperking geldt evenwel niet ten aanzien van inhouding, beslag of korting:

a. tot verhaal van onderhoudsgelden waarvan de verplichting tot betaling bij rechterlijke uitspraak is opgelegd;
b. ter zake van een disciplinaire strafoplegging;
c. tot verhaal van een boete door de strafrechter of een bijzonder gerecht opgelegd;
d. tot verhaal van vergoeding van schade, door de ambtenaar in verband met de uitoefening van de dienst aan de overheid toegebracht door onrechtmatige handelingen of door het nalaten van de zorg waartoe hij gehouden is.

3. Bezoldigingen en pensioenen zijn tot de helft vatbaar voor inhouding, beslag en korting, tot verhaal van hetgeen op de bezoldiging of het pensioen is vooruitbetaald, voorgeschoten of te veel betaald.

§ 6. Faillissement

Artikel 115

In geval van faillissement van de ambtenaar wordt het gedeelte van de bezoldiging of het pensioen, hetwelk ingevolge beschikking van de rechter-commissaris niet aan de gefailleerde behoeft te worden uitgekeerd, gekort ten behoeve van de curator, voor zover daarop geen inhouding heeft plaats gehad.

2. Faillissement van de ambtenaar en hem verleende surséance van betaling sluiten overigens korting uit.

§ 7. Samenloop

Artikel 116

In geval van samenloop van inhouding, beslag en korting, zal, ongeacht in welke tijdsorde zij plaats hebben, het vatbare gedeelte van de bezoldiging of het pensioen eerst worden ingehouden; van het overblijvende zal ten hoogste één vierde geacht worden beslagen te zijn en van het alsdan overblijvende zal ten hoogste één vierde kunnen worden gekort.

§ 8. Verdeling

Artikel 117

1. Indien een ingehouden, in beslag genomen of gekort bedrag tussen meer dan een schuldeiser moet worden verdeeld, geschiedt de verdeling naar evenredigheid der vorderingen, voorzover niet de ene

schuldeiser voorrang heeft boven de andere.

2. Indien naast vorderingen, voor welke de beperkingen van artikel 114, eerste lid, niet gelden, ook andere in de verdeling moeten worden begrepen, wordt eerst het in artikel 114, eerste lid, bepaalde deel van dit bedrag onder alle schuldeisers zonder onderscheid verdeeld.

§ 9. Overdracht en inpandgeving

Artikel 118

1. Overdracht of inpandgeving, waardoor de ambtenaar enig recht op bezoldiging of pensioen aan een derde toekent, is slechts geldig, indien zij geschiedt met goedkeuring van de overheid.

2. Zij is slechts geldig tot ten hoogste n derde gedeelte van de bezoldiging of het pensioen.

3. Zij kan slechts geschieden bij hetzij authentieke akte, het zij onderhandse in tweevoud opgemaakte akte, mits deze laatste geregistreerd is en geheel geschreven is met de hand van de ambtenaar die zelve ondertekend heeft of daaronder door deze geschreven is een goedkeuring, houdende voluitgeschreven in letters het overgedragen of in pand gegeven bedrag of gedeelte van zijn bezoldiging of pensioen.

4. Een afschrift van de authentieke akte dan wel een der dubbelen van de onderhandse akte moet bij de overheid worden ingeleverd.

§ 10. Verjaring van vorderingen

Artikel 118a

Tenzij in bijzondere wetgeving anders is bepaald, verjaren rechtsvorderingen ter zake van bezoldiging, pensioenen en andere geldelijke aanspraken, verschuldigd krachtens een rechtsverhouding waarop dit hoofdstuk van toepassing of van overeenkomstige toepassing is, door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgend op die waarop de vordering opeisbaar is geworden. De artikelen 316 tot en met 323 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba zijn van toepassing.

HOOFDSTUK XII

Bijzondere voorzieningen

Artikel 119

Aan een ambtenaar, die krachtens benoeming door de Gouverneur in openbare dienst hier te lande werkzaam zijnde, tot een door de Koning of de Staten te begeven openbare betrekking hier te lande wordt benoemd, wordt door de Gouverneur met ingang van de dag van de aanvaarding van de nieuwe betrekking eervol ontslag verleend.

Artikel 120

Op de door de Koning benoemde ambtenaren zijn van toepassing de artikelen 3, 4, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24 (met dien verstande dat de datum van de eerste periodieke verhoging in de beschikking waarbij de bezoldiging wordt toegekend wordt bepaald), 25, 28, 29, 30, 31, 33 (voor wat betreft nadere voorschriften ter uitvoering van de artikelen 29 en 30), 40, 41, 43, 45, 51, 66, 72, 73, 74, 75, 80, 100 en 119 be-

nevens § 9 van het zevende hoofdstuk, alsook het elfde en dertiende hoofdstuk van deze landsverordening, met dien verstande dat de toepassing van de artikelen 111, eerste lid, 113, eerste lid, 114, eerste lid, en 118, eerste lid, geschiedt door de Gouverneur.

HOOFDSTUK XIII

Slot- en overgangsbepalingen

Artikelen 121 tot en met 123
(vervallen)

Artikel 124

De omvang van de werking van het Koninklijk Besluit van 2 augustus, 1915 no. 74, houdende verbod van beslaglegging onder publieke administratiën en van kortingen op traktementen en pensioenen in de kolonie Curaçao wordt slechts in zoverre beperkt als noodzakelijk is voor de uitvoering van de voorschriften nopens inhouding, beslag en korting als bedoeld in hoofdstuk XI van deze landsverordening.

Artikelen 125 tot en met 129
(vervallen)

Artikel 130

Deze landsverordening kan worden aangehaald als Landsverordening materieel ambtenarenrecht.